

35.2.1

8a (משנה א) → 9a (ואליבא דר' ישמעאל)

1. והזה מדים החטאת על קיר המזבח והנשא בדם ימצה אל יסוד המזבח חטאת הוא: ויקרא ה, ט

2. והגזרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי ה': ויקרא ב, ג

3. והביאה אל בני אהרן הפהנים וקמץ משם מלא קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבנתה והקטיר הפהן את אֲזְכָּרְתָּהּ המזבחה אשה ריח ניחח לה: ויקרא ב, ג

I חטאת העוף: stages of processing משנה א

- a From מעילה: הקדש attaches
- b From מליקה: can become נפסל if touched by טבול יום or מחוסר כפורים or by leaving דם overnight (לינה)
- i Inference: a טבול יום can only invalidate (פוסל) but not make it טמא (such that it could generate טומאה further)
- 1 Attribution: רבנן (in 3-way dispute with ר"מ and ר"ש)
- (a) Regarding status of טבול יום (תוספתא טהרות א:ד) ברייתא
- (i) שני לטומאה (שלישי לטומאה) טמא as קודש renders שני לטומאה (i.e. makes לקודש טמא: אבא שאול
- (ii) ד"מ: considered like a שני לטומאה → פסול – תרומה (שלישי לטומאה) טמא as קודש renders פסול only
- (iii) חכמים: just as he can only render תרומה (and liquids תרומה), so he can only render קודש as פסול
- (b) Rejection (רבא): possibly, all agree that טבול יום מן התורה doesn't render טומאה (just פסול)
- (i) ראשון לטומאה טב"י is considered like a "מעלה" such that רבנן: אבא שאול
- (ii) אוכל שני טב"י is considered like one who eats שני: רבנן: ד"מ
- (iii) דבנן: since he was already טובל, his טומאה is "weaker" and he can "only" render anything פסול, not טמא
- c From הזאה (or מיצוי – see discussion below): can become פ"ט and מעילה is completely lifted
- i Inference: מעילה is lifted, but there is an איסור הנאה
- 1 Challenge: it is owned, at that point, by כהנים – why should there be מעילה?
- 2 Answer (ר' חנינא): in case it went out of עזרה – per ר"ע (זריקה מועלת ליוצאין) → מעילה is lifted
- (a) But: it may not be eaten (יוצא)

II חטאת העוף in מצוי הדם (2 versions – dispute ר' הונא/ראב"א as to what he said) about indispensibility of הדם

- a dispensible – since our משנה reads הוזה דמה → מצוי is of no consequence
- b indispensable – he reads מיצה דמה in our משנה
- i Support: v. 1 points to מצוי as that which renders it חטאת
- 1 Defense (ר' הונא): נשאר means "if any remains" (per ישמעאל ז:ב)
- 2 And: חטאת היא refers to the first command (...והזה)
- (a) Challenge (ר' אחא בריה דרבא לר' אשי): v. 2 reads והנותרת should mean "if any remains"
- (b) But: it cannot, per ברייתא expounding v. 3 – if any flour, oil or לבונה are missing → must be נותרת
- (i) Answer: והנותרת is an extra word, teaching that there must be נותרת (שיירי מנחה) for it to be valid
- ii Challenge (ר' הונא to אבוה דשמואל): חטאת העוף and עולת העוף that were נמלק or נמצו with intent
- 1 חטאת העוף and עולת העוף attaches
- 2 חטאת העוף and no עולת העוף attaches
- (a) Point: מיצוי is identified as a critical (indispensible) point in both חטאת העוף and עולת העוף
- (b) Defense: חטאת העוף is distributive – מליקה applies to both עולה and חטאת; מיצוי – only to עולה

III Revisiting ישמעאל דבי ר' ישמעאל (above) – meaning "if any remains"

- a Challenge: ר' ישמעאל disputes ר"ע and claims that מעכב שיריים (in חטאות פנימיות) (חטאות פנימיות)
- i And: ר"פ limits their dispute to חטאת העוף (to ישמעאל) – it is indispensable
- ii Answer: there are two תנאים each with a different tradition about ישמעאל's position